

Sygn. akt II AKz 650/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w Wydziale II Karnym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia: SA Robert Kirejew

Sędziowie: SA Wiesław Kosowski (spr.)

SA Piotr Filipiak

Protokolant: Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Tadeusza Trzęsimecha

po rozpoznaniu w sprawie M. S.

oskarżonego o przestępstwa z art. 299 § 1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i in.

zażalenia wniesionego przez oskarżonego oraz jego obrońcę

na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 1 października 2014 roku, sygn. akt II K 65/12

w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n a w i a

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Częstochowie, działając w trybie art. 344 k.p.k. przedłużył stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego M. S., zastosowanego postanowieniem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 4 lipca 2011 roku, sygn. akt II K 165/09 na dalszy czas oznaczony tj. do dnia 3 stycznia 2015 roku. Uzasadniając niezbędność dalszego stosowania tego najsurowszego środka zapobiegawczego wobec oskarżonego M. S. Sąd wskazał na konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, a także na występujące w sprawie przesłanki ogólną oraz szczególne (art. 249 § 1 k.p.k. oraz z art. 258 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.k.) stojące u podstaw dalszego stosowania tego środka.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł obrońca oskarżonego oraz oskarżony.

Obrońca we wniesionym środku odwoławczym zarzucił zaskarżonemu postanowieniu błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że:

- zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje na duże prawdopodobieństwo, iż oskarżony M. S. popełnił zarzucane mu przestępstwa, podczas gdy właściwa ocena dowodów nie pozwala na przyjęcie takiego wniosku;

- oskarżony swoim zachowaniem może zakłócić normalny tok postępowania;

- w przedmiotowej sprawie oskarżonemu zostanie wymierzona kara w jej górnych granicach. Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie tymczasowego aresztowania stosowanego wobec oskarżonego ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Oskarżony M. S. w obszernym, osobistym zażaleniu podważał zasadność stosowania wobec niego tymczasowego aresztowania, odniósł się szeroko do okoliczności jego poszukiwania i zatrzymania podniósł zarzut naruszenia właściwości rzeczowej Sądu I instancji orzekającego w przedmiocie środka zapobiegawczego. Wskazywał, iż w przedmiotowej sprawie jest pozbawiony wolności już przez okres 29 miesięcy, co narusza jego zdaniem przepis art. 263 § 3 k.p.k. podniósł też, że nie istnieje przesłanka z art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. ponieważ posiada obecnie miejsce zameldowania w domu jego ojca Z. S.. Z treści wniesionego zażalenia wynika, iż uważa, że środek ten stosowany jest niezasadnie i domaga się uchylenia zaskarżonego orzeczenia oraz stosowanego wobec niego środka zapobiegawczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wniesione zażalenia są niezasadne i nie zasługują na uwzględnienie.

Wbrew wywodom skarżących Sąd Okręgowy w Częstochowie dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i prawnych uznając, iż nadal istnieje konieczność stosowania wobec oskarżonego M. S. najsurowszego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania i nie dopuścił się przy tym wskazanych w zażaleniach błędów oraz naruszeń prawa karnego procesowego.

Tym samym argumentacja podniesiona we wniesionych środkach odwoławczych, jako nietrafna, nie mogła skutkować uchyleniem tymczasowego aresztowania wobec M. S..

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zażalenia obrońcy nie sposób nie zauważyć, iż kwestionując istnienie przesłanki ogólnej z art. 249 § 1 k.p.k. jego autor poprzestaje jedynie na samym jej zanegowaniu, co przy braku jakiegokolwiek merytorycznej argumentacji w tym zakresie, sprawia, iż zarzut ten staje się całkowicie gołosłownym. W tym więc zakresie pozostaje jedynie odesłać skarżącego do szczegółowych wywodów naprowadzonych w zaskarżonym postanowieniu, w którym Sąd Okręgowy powołał szczegółowo materiał dowodowy, na którym opiera wskazaną wyżej podstawę ogólną stosowania wszystkich środków zapobiegawczych. Należy także stwierdzić że analiza wykazanych tamże dowodów nie prowadzi do wniosków odmiennych, aniżeli zaprezentowane w skarżonym postanowieniu. Sąd Apelacyjny podziela bowiem stanowisko Sądu Okręgowego, że zgromadzony w toku dotychczasowego postępowania materiał dowodowy, wskazuje na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego zarzucanych mu czynów, o jakim mowa w art. 249 § 1 k.p.k. i uznaje przesłankę tę za spełnioną.

Obaj skarżący nie dostarczyli także Sądowi Apelacyjnemu jakichkolwiek argumentów, które byłyby w stanie podważyć występowanie pozostałych przesłanek szczególnych z art. 258 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.k. stojących u podstaw stosowania wobec oskarżonego właśnie najsurowszego ze środków zapobiegawczych w postaci tymczasowego aresztowania, a nie innych o charakterze łagodniejszym.

W szczególności trudno jest zgodzić się z tym, by w przypadku oskarżonego brak było przesłanki z art. 258 § 2 k.p.k. w postaci grożącej realnie surowej kary oraz łączącej się z domniemaniem prawnym podejmowania przez oskarżonego działań utrudniających prawidłowy przebieg procesu, celem uchronienia się przed ową karą. Powyższe nie wymaga szerszych rozważań, gdy zważy się z jednej strony na rodzaj i charakter stawianych oskarżonemu zarzutów stypizowanych w art. 299 § 1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i in. zagrożonych surowym wymiarem kary, co już samo w sobie, niezależnie od strony przedmiotowej tych czynów świadczących o wysokim stopniu ich społecznej szkodliwości, realizuje przesłankę „grożącej surowej kary”, o jakiej mowa w art. 258 § 2 k.p.k. Trafnie zatem sąd I instancji uznał, iż występowanie w sprawie okoliczności wskazanych wyżej może rodzić prawne domniemanie podejmowania przez oskarżonego czynności mogących destabilizować prawidłowy tok toczącego się postępowania, co w pełni uzasadnia potrzebę przedłużenia najsurowszego ze środków zapobiegawczych na dalszy czas oznaczony. Oceny tej nie zmienia także podnoszony przez skarżącego fakt, że oskarżony M. S. równocześnie odbywa

karę pozbawienia wolności orzeczoną w innej sprawie. Oczywistym jest że w takiej sytuacji wysoce utrudnione jest wpływanie na przebieg procesu, ale wcale nie oznacza, że w razie uchylenia tymczasowego aresztowania, korzystając z udogodnień przewidzianych dla osób skazanych prawomocnym wyrokiem, nie podjąłby z zakładu karnego działań destabilizujących prawidłowy przebieg postępowania w sprawie niniejszej.

Trudno jest natomiast sądowi odwoławczemu polemizować z szeroko cytowanymi wyjątkami z orzecznictwa sądów apelacyjnych oraz Sądu Najwyższego, albowiem są zgodne z poglądami i tut. sądu apelacyjnego, jednakowoż trzeba stwierdzić, że taki sposób dyskusji z konkretnym rozstrzygnięciem w konkretnej sprawie nie zastępuje merytorycznej argumentacji. Pozostając bowiem w całkowitym oderwaniu od realiów sprawy nie może wywołać pożądanych przez skarżącego skutków.

Tut. sąd Apelacyjny podziela także podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że na obecnym etapie postępowania stosowanie wobec M. S. najsurowszego środka zapobiegawczego, jakim jest tymczasowe aresztowanie, jest uzasadnione procesowo, także z powodu istnienia przesłanki szczególnej określonej w art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k., która legła u podstaw jego zastosowania. Ta podstawa szczególna stosowania aresztu wynika bowiem dotychczasowej postawy prezentowanej przez oskarżonego, który ukrywał się przed organami wymiaru sprawiedliwości, a jego zatrzymanie możliwe było dopiero na podstawie Europejskiego Nakazu Aresztowania. Zasadność skorzystania z tej szczególnej instytucji na wcześniejszym etapie postępowania, obecnie nie może podlegać dyskusji. Dość powiedzieć że oskarżony był poszukiwany do niniejszej sprawy, ponieważ ukrywał się i nie przebywał pod wskazanym przez siebie adresem i dopiero w wyniku wdrożenia listu gończego oraz poszukiwań na podstawie ENA został zlokalizowany, zatrzymany oraz osadzony do niniejszej sprawy. Istnienia wskazanej powyżej przesłanki szczególnej nie podważa zatem fakt, iż obecnie podaje miejsce swego zameldowania, skoro wcześniej pod podanym przez siebie adresem nie przebywał i nie stało to na przeszkodzie jego wyjazdowi z kraju.

Okoliczności te zostały prawidłowo uwzględnione i wykazane, przez co stanowisko Sądu Okręgowego zasługuje na pełną aprobatę Sąd odwoławczego.

Nietrafnym jest również zarzut naruszenia przepisu art. 263 § 3 k.p.k. i argument oskarżonego o pozbawieniu go wolności w tej sprawie przez okres przekraczający 2 lata, albowiem wskazywany przez skarżącego w zażaleniu okres od dnia 1 września 2004r. do dnia 25 stycznia 2006r., był związany ze stosowaniem wobec niego tymczasowego aresztowania w innej sprawie i wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 25 maja 2010r. został on w całości zaliczony na poczet kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie sygn. II K 146/09. Powyższe było już zresztą przedmiotem wypowiedzi tut. sądu i sytuacja w tym zakresie nie zmieniała się.

Reasumując stwierdzić należy, że na obecnym etapie postępowania, wyłącznie izolacyjny środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, w sposób należyty zabezpieczy prawidłowy tok postępowania w niniejszej sprawie, bowiem środki o charakterze wolnościowym, nie dają takiej gwarancji. Sąd miał również na względzie zasadę ultima ratio stosowania najbardziej dotkliwego ze środków zapobiegawczych, tym niemniej specyfika przedmiotowej sprawy uzasadnia dalsze stosowanie aresztu i nie stoi to w sprzeczności z przepisem art. 5 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, który zresztą statuuje uprawnienia minimalne osoby pozbawionej wolności i dodatkowo jest skonkretyzowany w przepisach k.p.k. w sposób podobny, jaki przyjęto w innych demokratycznych państwach podlegających jurysdykcji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, w których także dopuszcza się stosowanie aresztu tymczasowego w celu zapobieżenia różnorodnym formom utrudniania postępowania.

Mając powyższe na uwadze, jak też nie dopatrując się w zażaleniach argumentów mogących wpłynąć na wyrażenie odmiennych zapatrywań prawnych przez sąd odwoławczy – orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

Z/

- doręczyć odpis postanowienia oskarżonemu

- zwrócić akta

Katowice, dnia 22 października 2014r.